

زیارت عاشورا در

سیره‌ی ابرار

محمد فتاحی

بنابراین این الفاظ شریفه از حدیث قدسی معدود می‌شوند و در شرف و فضیلت حلیف قرآن مجید و هم سنگ کتاب کریم می‌شود چه هر دو کلام خدایند با این تفاوت که قرآن، کلام مُنزل به الفاظ معینه و ترتیبات مخصوصه است به غرض اعجاز، لکن حدیث قدسی به غرض اعجاز نیست. (۱)

سیره‌ی عالمان در زیارت عاشورا

به خاطر عظمت بسیار زیاد زیارت

عظمت زیارت عاشورا

در عظمت زیارت عاشورا همین بس که از احادیث قدسیه بوده و ظاهر خبر صفوان بن جمّال مهران آن است که خداوند متعال این زیارت را به جبرئیل امین القاء کرده و او به رسول اکرم ﷺ رسانده و به وساطت ائمه علیهم السلام به صادق آل محمد ﷺ رسید، و وقت اظهار این حکم، زمان حضرت باقر علیهما السلام بود، مثل سایر احکامی که تأخیر بیان آن‌ها به مصالح منوطه به خصوصیات زمان می‌باشد.

در عظمت زیارت عاشورا همین بس که از احادیث قدسیه بوده و ظاهر خبر صفوان بن جقال مهران آن است که خداوند متعال این زیارت را به جبرئیل امین القاء کرده و او به رسول اکرم ﷺ رسانده است

زیارت به حرم سید الشهداء مشرف می‌شد اول آستان کفش کن آن جناب را می‌بوسید و روی مبارک و محاسن شریف خود را بدان می‌مالید پس از آن، با خضوع و خشوع و رقت قلب به اندرون حرم مشرف می‌شد و زیارت می‌کرد و در مصیبت امام حسین علیه السلام کمال احترام را مراعات می‌فرمود»^(۲)

۳- شیخ مرتضیٰ انصاری رحمته الله

در شرح احوال شیخ مرتضیٰ انصاری رحمته الله، نواده‌ی شیخ انصاری آورده‌اند که: «از جمله عاداتش خواندن زیارت عاشورا بوده که در هر روز، دو بار صبح و عصر آن را می‌خواند و بر آن بسیار مواظبت می‌نمود. بعد از وفاتش کسی او را در خواب دید و از احوالش

عاشوراء شخصیت‌های بزرگ دینی اهتمام خاصی را نسبت به آن داشتند که در ذیل به ذکر چند نمونه از سیره‌ی این علمای والا مقام می‌پردازیم:

۱- سیره‌ی امام خمینی رحمته الله

«در تمام مدت اقامت ایشان در نجف اشرف، جز در موارد استثنایی برنامه زیارت هر شبه‌ی ایشان هرگز ترک نشد. در اغلب ایام زیارتی، در کنار قبر امام حسین علیه السلام بودند و در دهه‌ی عاشورا، هر روز زیارت عاشورای معروفه را با صد مرتبه سلام و صد مرتبه لعن می‌خواندند»^(۲)

۲- وحید بهبهانی رحمته الله

«معروف است که آقا محمد باقر معروف به وحید بهبهانی، زمانی که برای

پرسید، در جواب سه مرتبه فرمود:
عاشورا، عاشورا، عاشورا» (۴)

۴- میرزای محلاتی رحمته الله علیه

فقیه زاهد عادل، مرحوم شیخ جواد عرب - که مرجع تقلید گروهی از شیعیان عراق بوده - در شب ۲۶ ماه صفر ۱۳۳۶ هـ. ق. در نجف اشرف در خواب حضرت عزرائیل (سلام الله علیه) را می بیند. پس از سلام از او می پرسد؛ از کجا می آیی؟ - از شیراز، و روح میرزا ابراهیم محلاتی را قبض کردم.

- روح او در عالم برزخ در چه حالی است؟

- در بهترین حالات و در بهترین باغ های برزخ و خداوند هزار ملک موکل او کرده است که فرمان او را می برند.

- برای چه عملی از اعمال به چنین مقامی رسیده است؟
- برای خواندن زیارت عاشورا.

(مرحوم میرزای محلاتی سی سال آخر عمرش، زیارت عاشورا را ترک نکرد و هر روز که به سبب بیماری یا امری دیگر نمی توانست زیارت عاشورا بخواند، نایب می گرفت).

وقتی که آن مرحوم از خواب بیدار

می شود، فردای آن شب، به منزل آیت الله میرزا محمد تقی شیرازی، میرزای دوّم می رود و چون خواب خود را برای میرزا نقل می کند، ایشان می گیرند، سبب گریه را می پرسند، می فرماید: میرزای محلاتی از دنیا رفت و استوانه‌ی فقه بود. گفتند؛ شیخ خوابی دیده و واقعیت آن معلوم نیست. میرزا می فرماید: بلی، خواب است اما خواب شیخ مشکور است نه خواب افراد عادی.

فردای آن روز، تلگراف در گذشت میرزای محلاتی از شیراز به نجف مخابره شد و صدق رؤیای شیخ آشکار گشت. (۵)

۵- شدّت اعتقاد و ارادت به اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام

مرحوم حاج شیخ عبدالکریم حائری رضوان الله علیه نقل می کند؛ یک وقتی در محضر آیت الله شیرازی در سامراء درس می خواندیم در اثنای درس استاد بزرگ ما آیت الله سید محمد فشارکی رحمته الله علیه وارد شد در حالی که آثار گرفتگی و انقباض از صورتش پیدا بود. معلوم بود که پریشانی ایشان در اثر بروز وبا بود که در آن زمان در عراق شیوع پیدا کرده بود. فرمود: شما مرا مجتهد

می‌دانید یا نه؟ عرض کردیم: بلی فرمود: عادل می‌دانید؟ عرض کردیم: بلی (مقصود این است که از آن‌ها اقرار بگیرد که شرایط حکم و فتوی را دارد یا نه؟) آن وقت فرمود: من به تمامی شیعیان سامراء از زن و مرد حکم می‌کنم که هر یک از ایشان یک فقره زیارت عاشورا نیابتاً از والدهی محترم امام زمان علیه السلام بخوانند و آن محترم را نزد فرزندش حضرت ولی امر عجل الله تعالی فرجه الشریف شفیع قرار دهند که آن حضرت، نزد خداوند متعال شفاعت نماید تا خداوند شیعیان را از این بلا نجات دهد. مرحوم حائری فرمود: همین که این حکم صادر گردید چون مقام ترس بود همه شیعیان ساکن سامراء اطاعت نمودند و در نتیجه یک نفر شیعه در سامراء تلف نشد در حالی که هر روز ده، پانزده نفر غیر شیعه در اثر وبا تلف می‌شدند. (۶)

۶- اگر نبود الفین و زیارت عاشوراء!

فرزند مرحوم علامه حلی رحمه الله

علیه علامه را در خواب دید و از احوال نشأه‌ی آخرت از او سؤال کرد جواب فرمود: «لولا کتاب الفین و زیارة الحسین لأهلکتنی الفتاوی».

یعنی اگر نبود کتاب الفین و زیارت امام حسین علیه السلام، فتواهای من، مرا هلاک می‌کرد.

آن مرحوم مداومت به زیارت امام حسین علیه السلام داشته و در کتاب الفین دو هزار دلیل و برهان برای حقانیت و تقدم و افضلیت امیر المؤمنین علیه السلام بر سایرین و بطلان خلافت دیگران اقامه نموده است. (۷)

پی نوشت‌ها:

- ۱- مفاتیح الجنان، حاج شیخ عباس قمی، باب سوم.
- ۲- سیمانی فرزندگان، علی مختاری، چاپ پنجم، ص ۱۷۹.
- ۳- قصص العلماء، ص ۲۰۲.
- ۴- زندگانی و شخصیت شیخ انصاری، ص ۳۷۷.
- ۵- داستانهای شگفت، شهید دستغیب، ص ۲۷۴ - ۲۷۳.
- ۶- الکلام بیجر الکلام، سید احمد زنجانی، ج ۱ ص ۵۴.
- ۷- روضات الجنات، ج ۲ ص ۲۸۲.